

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Serioși nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrisuri nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Heinrich
Klein, Rudolf Mosse, A. Oppels
Wandlberger; Anton Oppels, J.
Dawson; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Ekstein Bernas; în
București: Agenția Ilavas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoys de Lœbmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
80 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. séu 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

„Gazeta” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 5 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 5 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 l'etaciu
L.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dănu în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. — Un exemplar 5 or. v. s.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 184.

Brașov, Joi, 22 August (3 Septembrie)

1896.

Cum lucră „Kulturegylet”-iștii.

Publicăm mai jos un mic es-
tras din raportul comitetului „Kultur-
egylet”-ului ardelenesc despre acti-
vitatea sa din trecut și din prezent.

Facem intenționat acesta, căci
e de interes pentru noi să știm, cum
lucră tineră societate de maghiar-
izare din Clușiu, care în scurt timp
s'a avântat la rangul uneia dintre
cele dintâi societăți din statul un-
gar și care în prima linie are în
vedere maghiarizarea Românilor din
Ardeal.

După un trecut de 11 ani, această
societate a ajuns să pōtă jertfi ađi
pentru scopurile sale 66,718 fl. la
an, őr suma această din an în an se
ridică în proporțiuni tot mai mari,
după cum se ridică și fondul socie-
tății, care crește actualmente cu câte
70,000 fl. la an. În cursul celor 11
ani de până acum, societatea a jert-
fit pentru scopurile sale aproape la
400,000 fl.

Cifrele acestea vorbesc de sine.
Rămâne să adaugem numai, că pas
de pas cu această societate de ma-
ghiarizare lucră încă alte 40 de
„Kulturegylet”-uri, cari deși mai
mici, urmăresc însă aceeași țintă cu
mare zel și tenacitate.

În fața acestor date pōte őr-
cine s'eși facă o idee de activita-
tea, ce-o desvōltă adversarii noștri
pe totă linia pentru ajungerea sco-
pului lor de maghiarizare.

E ușor unei societăți să înain-
teze, când are pe partea sa puterea
statului și protecția nețermurită a
guvernului; îi este ușor mai ales
„Kulturegylet”-ului din Clușiu, care
și-a pus bazele averii sale cu aru-
curi stōrse de pe spinarea Români-
lor, cum s'a făcut d. es. cu cele
10,000 fl. luate de pe spinarea lo-
cutorilor din comitatul Tērnavi
mici.

Pentru averea câștigată pe ase-
menea căi nu-i invidiam, de-ar fi în-

decit mai mare, decum este ađi ave-
rea „Kulturegylet”-ului ardelenesc.
Ceea ce merită însă o deosebită
atențiune este modul de acțiune, cel
desfășură ei.

O scurtă privire asupra rapor-
tului de mai jos al comitetului ne
arată, că „Kulturegylet”-iștii au ten-
dința de a desvōlta o acțiune es-
sentială, care se străbată în masele
poporului. Cu bani relativ puțini ei
lucră în cercuri estinse.

Am puté dice, că în ce privește
propaganda pentru lățirea culturii
maghiare, acest mod de procedere
este din partea lor cel mai bine
ales. De pildă în loc de-a întrebuița
sume mai mari pentru scopuri mai
îndepărtate, ei împart un număr
mare de premii de câte 25—50 fl.
pentru acei învățatori, cari într'un
mod séu într'altul se disting în lă-
țirea limbei și a cântecelor ungu-
resci.

Trebue să recunōscem ca prac-
tică în deosebi modalitatea, cu care
„Kulturegylet”-ul de un timp încōce
stăruie de-a înființa cât mai multe
biblioteci populare.

Cu o sumă abia numai de 8000
fl. ei au ajutorat, dându-le hrană
spirituală, pōte mai mult de 80,000
de őrmeni prin înființarea celor 66
de biblioteci populare.

Măcar de-ar înțelege Românii
din lucrarea contrariilor lor, cum
trebue să procedă în apărarea cul-
turei lor naționale!

Acēsta e ceea ce va să dică
activitate extensivă. S'a vorbit și la
noi de multe-ori, încă înainte de-a
fi rēsărit „Kulturegylet”-urile pe a-
cest pămēt, că așa ar trebui să se
lucreze. Dér cu tōte acestea, Asocia-
țiunea Transilvană, care există
de 35 de ani, încă fōrte puțin
și-a estins activitatea sa în stratu-
rile de jos ale poporului. Acēsta
este, după părerea noastră, și cauza
principală, că poporul nostru a cam
stat departe până acum de Asocia-

țiune și nu s'a prea încăldit pentru
scopurile ei.

Ar fi timpul, ca mai ales di-
recțiunile despărțemintelor Asocia-
țiunii să judece bine asupra acestui
lucru, căci dela ele depinde totul.
Fără o lucrare și stăruință sistemati-
că, cu scop de a reaga în favorul
culturii noastre, cu greu vom puté
face față viitorului, care amenință
a coplesi comunele noastre cu „cul-
tură unгурescă”.

În afacerea viitorului Sachsntag. Co-
mitetul central sășesc este conchiămat de
președintele séu pe ziua de 14 Septemv-
re c. în Sibiu pentru a discuta asupra ur-
mătōrelor două puncte: 1) convocarea con-
ferenței naționale sășesci (Sachsntag). 2) pro-
puneri pentru schimbarea cător-va dispozițiuni
ale punctului 8 din programul național
sășesc.

Cu privire la această scrie „Kronstädter
Ztg.” de őr: „Nu pōte fi îndoială că as-
tădi majoritatea covērșitoare a Sașilor do-
resce urgent ținerea unui „Sachsntag”.
Altă e întrebarea, decă guvernul, după
tōte enunțatiunile și dispozițiunile lui
Banffy și a creaturilor sale, va puté încu-
viința și va încuviința ținerea „Sachs-
ntag”-ului. De-o va încuviința atunci alții
vor puté să se jaluiască asupra înosec-
venței ministeriului, nouă ni-se va da nu-
mai ceea ce ne compete în mod neîndo-
ios. Decă însă ținerea „Sachsntag”-ului
va fi oprită, avem dreptul de-a ne jaluia
amar în contra violării legii; őr și cum
însă, acest pas al guvernului ar contribui
în mod fōrte însemnat de-a clarifica situa-
ția în sinul nostru (al Sașilor). Să sperăm
însă, că guvernul va decide așa, cum pare
a admite comitetul central, adecă într'un
sens favorabil ținerei „Sachsntag”-ului.”

Cât pentru schimbarea punctului 8
al programului sășesc numitul điar dice,
că ar fi necesar, ca aceste schimbări să
se facă cunoscute cât mai curēnd, pen-
tru ca să știe poporul, ce să pregătesce
și să se pōtă clarifica opiniunile încă în-
ainte de convocarea „Sachsntag”-ului.

La mōrtea prințului Lobanoff.

Prințul *Alexei Borisowici Lobanoff-Ros-
towsky*, decedatul ministru de esterne ru-
sesc, s'a născut la 30 Decemv-
re 1825 și aparține uneia dintre cele mai vechi fa-
milio nobile rusesci. Deja în etate de 19
ani a intrat decedatul ministru în serviciul
diplomatic. În 1850 a fost numit secretar
de legațiune în Berlin, őr în 1856 tot se-
cretar de legațiune în Constantinopol, unde
apoi a înaintat la rangul de ambasador, și
ca atare a stat în capitala Turciei până
la 1863, când el fū silit să părăsească ca-
riera diplomatică, deore-ce amoresându-se
de soția unui secretar dela ambasada fran-
cesă, o răpi. Faptul acesta aduse cu sine
dimisionarea lui Lobanoff, și numai după
mōrtea respectivei dame, la 1866, puté
el din nou intra în serviciul statului.
La 1867 fū numit guvernor în Orel, őr
în 1868 adălat al ministriului de interne.
În 1878 arăși fū numit ambasador în
Constantinopol, 1879 tot ambasador în
Londra, și în 1882 ambasador în Viena,
unde rămase până în anul trecut, când,
murind Giers, fū numit la 27 Febr 1895
ministru de esterne.

Despre momentele din urmă ale vieții
lui Lobanoff „*Neues Wiener Tagblatt*” anun-
ță următoarele: Țarul conversa cu Lobanoff
la 3 őr d. a. când de-odată îl apucară
pe acesta cărcei de inimă. Însoțit de medi-
ciul curții, Hirsch, el merse în cupeul
său, unde apoi urmă atac după atac de
inimă, așa că la őrle 8 el muri. Țarul,
încunoscintat imediat despre această, merse
în cupeul lui Lobanoff, și vedēndu-l mort,
întins pe canapea, începū a plānge. Țarina
de-asemenea fū adēnc sguduită. Impēratul
nu permise, să fiă scos cadavrul din va-
gon, ci ordonă să fiă dus până la Kiev.

Aprōpe întrēga pressă europēnă de-
plānge mōrtea prințului Lobanoff și scrie
lungi articole în urma acestui incident
tragic.

„*Fremdenblatt*” accentuând politica
pacifică urmată de decedatul ministru de
esterne rusesc, afirmă, că cu ocaziunea vi-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Blondă séu brunetă?

Care e mai frumoasă blonda séu bru-
neta?

E o întrebare de prisos, amēndouē
sunt frumoșe. Dér această nu e un răspuns
pentru tineri. Cu mare seriozitate se trac-
tează această chestiune în lumea parisiiană și
cērta interesantă nu se mai sfirșese în
colōnele điarelor.

Ūre un oap de blondină a putut con-
vinge pe partizanii pasionați ai brunetelor,
că colōrea auriă a părului de femeie este
cea mai frumoasă și vice-versa? Cum ar puté
fi posibilă o argumentația? Cui 'i se cu-
vine mērul lui Paris, blondinelor, séu bru-
netelor?

Mii de ani a fost necontestată domi-
nia brunetelor. Fără îndoială, părul negru a
corēsput mai mult idealului de frumșeță
al popōrelor vechi asiatice, decăt cel blond,
cea ce nici astădi nu s'a schimbat acolo.
Tōte cântecetele vechilor Jndieni preamāresc
părul negru. Maun, Noe legendar al Jndie-

nilor, care după tradițiunile de-acolo a ră-
mas numai singur după potop, în cartea sa
„Legile” dă următoarele prescripturi re-
gelui:

„Nu-l lăsați să se căsătorēscă cu o
fată cu părul negru, ci să ia o fată bine
făcută, al cărei nume să aibă un dulce rē-
sunet, în mers se aibă grația lebedei”. În
Ramagana esclama Nala când vede pe Da-
mayanti: „O! femeie cu păr atât de negru
ca mōrtea!” Și când descrie grațiile origi-
nale ale Draopodei se dice în Mahabsarata:
„Figura ei nū era nici mică, nici mare;
din gurița ei exala parfumul unei flori;
ochii ei erau albaștri, părul ei buclat și
fōrte negru!”

La Chinezī era fōrte mult admirat
părul negru, tot așa și la Egipteni. Intre
mumiile Louvrului din Paris se află o mu-
miă a frumoșei regine din Theba, Mutaris.
O inscripțiă în hieroglifă spune „că în arta
iubirei a întrecut pe tōte femeile timpului
ei. Părul ei negru era ca întunerecul
noptii”. Nu era un compliment mai lingu-
șitor în vechiul imperiu jidovesco „ca părul
negru al Sulamitheī”. Și la Asirieni, Medii
și Persi părul negru era ținut de cel mai

frumos. Frumșețile orientale îl îngrijau cu
alifii mirositoare și-l împodobiau cu mărgă-
ritare.

Cel dintăi popor din vechime, care
a admirat părul blond, au fost Grecii. Pē-
rul lui Apolo sēmēna cu rațele sōrelui,
Bachus e represintat cu părul roșu-auriu,
Ganymede avu sé multāmēscă părului séu
blond pozițiunea sa în Olimp, și Paris dēdū
mērul blondei Venus. De aici se vede cât
admirau Grecii părul blond; cu tōte aceste
nu desprețuiau părul negru. Prin dar caută
„musele cu părul negru”. Simonide se
plānge, că femeile frumoșe grecesci își as-
cund părul lor negru și Anakreon conjură
pe pictor să-i facă chipul amantei sale
absente „cu părul ei negru, undulător, ca
și valurile mării...”

Valōrea mai înaltă a blondinelor fū
proclamată de moda romană, care devenise
moda lumii. Femeile blonde, pe cari Ger-
manicus le-a adus în triumf la Roma, au
provocat mare admirațiune printre Romani
și damele romane voiau să aibă și ele ase-
menea păr. Negustori speculanți plecară
în Nordul german și aduseră multe bucle
blonde, cari fură prefăcute în peruoi și

pentru cari se plăteau sume enorme. Dér
nu fiă-care își putea plăti luxul unei peruoi
blonde. Atunci se ivi idea de a vāpsl pē-
rul. Spălau părul cu sodă și-l espuneau
cât-va timp la sōre. Părul nu se făcea
blond, dér căpăta colōrea bronzului, care
se potrivește atât de minunat cu teintul
femeilor. În evul mediu părul se pudra cu
praf de aur, cum au făcut Evreicele în Pa-
lestina. Praful de aur nu se moștenese
(după cum susțin unii), dér părul roșu în-
tunecat al femeilor se moșteni cu timpul
și de copii. Tot-asemenea se pōte stabili
astădi, pe basa cercetărilor amēnunțite, că
părul blond al femeilor nordice la incepu-
tul originei sale a fost făcut prin vāpsire
artificială. Pentru scopul acesta întrebui-
țau Germanii, bărbați și femei, o alifii din
grāsime de capră, pe care o amestecau cu
cenușă de fag. Scriitorii latini descriu a-
cēstă pomadă și o numesc „spumă batavică”,
care dă făcără părului Teutorilor.”

Numele de spumă batavică vine de-
acolo, că comercianții romani îl aduceau
din Batavia, Țerile de jos de astădi.

(Va urma.)

sitei Țarului în Viena, conducătorii poliției austriace și rusești s'au înțeles pe deplin cu privire la politica orientală.

„Norddeutsche Allg. Zeitung“ din Berlin deplânge sincer mărtașa diplomatului rus, care s'a întemplat chiar în preajma rezolvării multor probleme grele. Spune, că Lobanoff s'a bucurat de totă încrederea atât în Viena cât și în Berlin, și-și exprimă dorința, ca și urmașului lui să-i succedă a întreține cu statele vecine relațiunile tot așa de prietenești ca și până acum.

„Vossische Zeitung“ vede în mărtașa prințului Lobanoff un eveniment de mare gravitate politică, deore-ce cu greu se va afla în imperiul Țarilor un al doilea bărbat de stat, care să se scoie așa acomoda vederilor și intențiunilor monarhului său, ca Lobanoff.

Diarul francez „Jour“ din Paris dice, că, deși Lobanoff e mort, operele lui vor trăi mai departe și Rusia va continua politica sa.

Tot asemenea vorbesc și diarele parisiene „Matin“, „Tems“ și „Journal des Debats“.

CRONICA POLITICĂ.

— 21 August.

Governorul din Fiume, contele Ludovic Batthyany și-a dat dimisiunea. Faptul acesta a produs mare consternație în cercurile guvernamentale din Budapesta. Nu se scoie sigur, care ar fi cauza abdicării sale, se crede însă că fostul guvernor a ajuns în conflict cu Banffy.

„Frankfurter Zeitung“ afirmă a soi din izvor sigur, că cu ocaziunea vizitei Țarului în Viena s'a discutat între prințul Lobanoff și contele Goluchowsky și poziția principelui Ferdinand al Bulgariei față de curtea din Viena. Numitul diar dice, că decă le-a succedat celor doi miniștri de externe a netezi relațiunile dintre curtea bulgară și austriacă, atunci în curând are să urmeze visita prințului Ferdinand în Viena, și imediat după acesta va urma invitarea, ca și curtea bulgară să ia parte la sărbătorile deschiderii Porților de fier.

Tote diarele mai de frunte de prin capitalele statelor europene aduc știrile, că între marile puteri decurg pertractări intime cu privire la convocarea unui congres europen, care să reguleze cestiunea orientală. Se asigură, că la cas deoă cabinetele din Viena și Petersburg s'au înțeles asupra rezolvării cestiunii balcanice, atunci congresul va fi convocat cu totă siguranța. Se vorbește că în Viena, ar fi aplecați de-a recunoșce exercitarea unor drepturi deosebite din partea Rusiei asupra Bulgariei și Turciei, pentru-ce Rusia ar ceda monarhiei austro-ungare suveranitatea asupra Bosniei, Hertegovinei, Serbiei și Muntenegrului. Viitorul congres european va schimba cu totul harta Turciei, deore-ce nu numai provinciile creștine vor căpăta toate guverne autonome, ci și reședința Sultanului va fi permutată.

Din Roma se anunță, că admiralul flotei italiene din Spezia a primit ordinul să stea cu cinci vapore de rebel gata de plecare spre Brasilia. Scirile sosite din Rio de Janeiro, cu privire la turburările provocate în urma atacului asupra consulatului italian, sunt foarte serioase. Se dice, că muncitorii italieni din Brasilia au început a fi persecutați pe toate căile.

Calătoria Țarului.

Despre visita Țarului în Viena i-se anunță din Petersburg oficiului „Politische Correspondenz“ următoarele:

În cercurile dătătoare de ton de aci domnește deplină mulțămire cu decursul vizitei Țarului în Viena. Impăratul Nicolae II a primit în Viena numai impresiuni favorabile în toate direcțiunile.

Influința nemijlocită a întrevederii

din Viena constă în aceea, că prin ea s'au încălțit raporturile personale între împăratul Nicolae II și împăratul Francis Iosif și a avut loc un schimb de vederi și intențiuni, ca și care pôte obveni numai în urma convorbirilor și înțelegerilor intime.

Faptul acesta este un mare câștig din punct de vedere politic, al cărui însemnătate n'o pôte nimeni deprecia.

Se vorbește în amintitele cercuri, că în privința cestiunii orientale amândouă statele au vederi aprôpe egale și e sigur de sperat, că și în viitor cabinetele din Viena și Petersburg vor procede întotdeauna solidar față de ori-ce întemplări și schimbări în Orient.

Pentru aceea întrevederea din Viena pôte fi privită ca o garanție a păcii și se pôte afirma despre ea, că rezultatul ei este analog cu rezultatul unei întrevederi de monarhi, care n'a avut nici ca motiv și nici ca scop vr'un obiect politic.

Din Kiew se depeșeză, că orașul a fost splendid decorat pentru primirea părechei imperiale rusești. Majestățile Lor vor pleca mâine spre Breslau.

SCRIRILE ȚILEI.

— 21 August.

Învățători la mileniu. „Tribunei“ i-se scrie din Selagiu, că cu trenul de Joia trecută au plecat la expoziția milenară din Budapesta aprôpe 40 dintre cei mai de frunte (?) învățători români din Selagiu, sub conducerea inspectorului scolar, Dr. Petri Mór. Decă se va adevăra această scire ar fi într'adevăr foarte trist, am crede de lipsă să ni-se dea lămuriri din partea celor competenți cum a putut fi pusă în scenă această excursiune milenară.

Monarhul nostru în Galiția. Impăratul Francis Iosif a sosit ieri în comuna Grodek din Galiția, pentru ca să ia parte la manevrele de acolo. La gara dela Grodek Majestatea Sa fu întemplat de guvernorul prinț, Sanguisko, mareșalul țării contele Badeni, și de comandantul de corp Anton Galgoczy.

Contra Lueger. Dumineca trecută Lueger făcu o excursiune la Budweiss. Aușind jidovimea din Budweiss despre această, numai decă se adună în grupuri mari, și, sub conducerea unui Morit Craus, merse la gară, unde îl întemplină pe Lueger cu urlete și fluierături, scupând și ridicând pumnii. Lui Lueger însă nu-i se întemplă nimic, și el sosi teafăr îndărăt la Viena.

Reformarea esamenelor de oficerii ale voluntarilor. „Wiener Tagblatt“ anunță, că ministrul comu de rebel a dat o ordinațiune însemnată privitor la esamenele de oficerii în rezervă ale voluntarilor din armata comună. Până acum adevăra aspirații de oficerii, cari nu cunoscneau limba germană, trebuiau să servescă și un al doilea an de miliție. De acum înainte însă fiă-care voluntar se va pôte folosi la examen de limba sa maternă. În cazul acesta însă atât oficerii esaminatori, cât și membrii comisiunii esaminătoare și generalul, care prezidă, trebuie să cunoscă limba respectivă. Decă voluntarul va dovedi la examen, că după puterile sale a făcut destul, și decă va avé conduită bună, atunci el va fi transpus în rezervă deja după primul an de serviciu.

În institutul lui Pasteur din Pesta în luna lui August din 15—31 au fost internați 80 noi morboși, și tot în acel timp au fost vindecați 70 de morboși. De present se află 70, cari sunt supuși vaccinării contra turbei. Numărul vaccinătorilor pe și e 80—85. Dela deschiderea institutului până la 31 August 6054 de omeni au fost vindecați.

Un voluntar falsificator de polițe. Voluntarul Iuliu Adamovich dela regimentul de husari Nr. 6 din Przemysl a fost osândit de către tribunalul militar la 6 luni temniță de garnisonă și 3 ani de serviciu

în armată. Causa acestei pedepse a fost falsificarea de polițe. Adamovich adevăra ducea o viață ușurată și după-ce mamă-sa n'a voit să-i mai dea bani, a recurs la înșelătorii. Lucrul acesta Adamovich l'a continuat și ca voluntar, dăr fiind în fine prins, tribunalul militar după cum se vede l'a pedepsit foarte aspru.

Avis publicului. D-na Laura Windhopp, învățătoarea diplomată, face cunoscut, că, începând din 1 Octomvre n. c. va da instrucția din limba germană, franceză și italiană, precum și de pian atât pentru începători cât și pentru înaintați, după metoda conservatorului din Viena. Date detaliate a se afla la casa Stănescu, str. castelului (Burggasse) Nr. 48.

Încă o sentință a tribunalului dela Alba-Iulia.

Vorbirea de apărare a d-lui Aurel Ciato. (Fine.)

Onorate d-le President, Onorat Tribunal! A susținé, că eu, om inteligent, am putut să exprim astfel de propozițiuni, ca și cele incriminate, și în forma în care mi-le predați, iertați-mă, stimaților d-ni, dăr este un neadevăr. Eu, care am ca reson politic propoziția, că numai atâta merită un popor, cât își pôte elupta, nu am putut să susțin și să exprim cuvinte, cari sunt în contra convingerilor mele. Dăr chiar să fi pronunțat pasagiile incriminate, credeți D-văstră, că nu aș fi fost eu destul de inteligent, pentru ca astfel de frase să le scoi îmbrăca în floricele drăgălașe și într'o limbă mai alăsa, așa încât chibiții de pe la uși, cari sunt convins, că nici nu vorbesc limba cultă românească, să nu înțelégă ce dă?

Dăr să trecem și mai departe. Să admitem posibilitatea, că aș fi dis aceste cuvinte, să admitem și aceea, că le-aș fi dis într'un limbajiu așa de vulgar, încât să mă pôte înțelege ori și cine, să admitem și aceea, că urechile chibiților dela uși au fost așa de perfecte, încât au putut să audă cuvintele mele dintr'altă sală, în ciuda sgomotului produs de musică și de publicul ce era de față; și să admitem încă, că cuvintele incriminate le-aș fi rostit în public, — și nici atunci On. Tribunal nu m'ar pôte condamna, pentru-că decă vom cere să analizăm puțin esența acestor cuvinte, trebui-va să recunoșceți și D-văstră, că agitațiunea prevădută în §. 172 al Codicelui penal, în cazul acesta nu există. Pentru-că vă întreb On. d-le President și On. Tribunal, pe cine am agitat prin cuvintele acestea, pe Românii din Transilvania și Ungaria, ori pe cei din Țara Românească?

D-văstră susțineți, că poporul român din Transilvania este mulțumit cu starea actuală, este liniștit și fericit în patria acesta, ceea ce dără v'o admit, atunci eo ipso agitațiunea acesta nu are rost, pentru că nu prinde. Decă veți admite și D-văstră, că agitațiunea peste tot ca să se pôte numi agitație, e de lipsă să înțelégă 2 condiții: 1) agitațiune în sensul strict al cuvântului, și 2) stratul acela, care se pericpă, se consume și să se identifice cu spiritul agitației. Dăr să admitem și cazul, că Poporul Român din Transilvania și Ungaria nu este mulțumit cu starea factică a lucrurilor, și nici chiar atunci agitațiunea nu ar forma pasagiile incriminate, decât dintr'o liniștire. Pentru-că atunci, când pe un om îl mângăi cu cuvinte ca și a cele, „să nu ai tēmă, că va veni odată fratele Tău din vecini, și te va scoate din neoz“, atunci tot-odată îl amortisezi, îl impedezi dela o isbucnire violentă a patimilor sale, și-i dai credință, că în alte mâni zace sôrtea și viitorul său...

Presidentul: (La insistența procurorului) Te îndrum pentru ultima oră la ordine, și nu-ți dau voie să mai traotezi despre cestiunea agitațiunii.

Acusatul: Decă nu-mi dați voie să mă apăr în cestiunea agitațiunii, care formeză partea primă și cea mai însemnată din acuză, voiți trece la a 2-a parte, care

așa de puțină onore-mi face, și o să arăt, cât de justificată a fost procederea mea în cazul acela. Sper, că On. d-n President și On. Tribunal va scoi apreția momentele psihologice prin cari am trecut atunci, și decă numai procesul psihologic, ce s'a petrecut în ființa mea întrégă în acele momente îl va lua în considerare, atunci sunt deja mulțumit, pentru-că sunt sigur, că condamnarea nu mă va pôte.

Pentru-că vă întreb, On. d-le President și on. Trib, în care lege, în care regulament este codificat dreptul, ca un oficiant de poștă, să pôte ataca pe un cetățen inteligent și onorabil, basându-se pe minciună. Dăr chiar și la casul, când mardaria aceea, cu care a fos învinuit colegul meu ar fi fost un fapt adevărat, și nici atunci nu avea dreptul acel oficiant de poștă de a-l lua la răspundere. Și chiar și în cazul acela, după-ce eu i-am arătat calea, pe care putea să repareze lucrul, îndrumându-l într'un ton liniștit, ca să facă arătare la locurile competente, el trebuia să se mulțumescă și să profite de omenia omului, și să-și vadă de treburi. Nu a făcut-o însă acesta, ci într'un ton nespuse de provocător se susținea într'o poziție, care nu îi competea.

Nu scoi ce gânduri ascunse l'au îndemnat la această procedere, atâta însă scoi, că eu ca cetățen liber, într'un stat constituțional, am dreptul de a mă apăra, față de acei, cari mă atacă, și decă libertatea mea cetățenescă numai prin ofensă grosolană mi-o pot susținea, atunci nici de lucrul acesta nu mă feresc. Epistolierul cu priocina, se vede că în hiperzelul său s'a creșt în dreptul de judecător, ba pôte și în dreptul de executor. Acest drept însă eu nu i-l'am recunoscut, și astfel trebuită să-l aduc la reson. Pentru-că cred, că veți recunoșce și D-văstră, că în locuința mea eu singur sunt stăpân, și chiar decă legea nu mi-ar da dreptul de a ține ordinea la casa mea proprie, atunci mi-l'aș lua singur acest drept.

Dăr și afară de dreptul cel a veam, m'a mai îndemnat la ofensa din cestiune și starea mea sufletească peste măsură agitată. Pentru-că eu am avut cunoscință de mai înainte despre nespusele sălbătăcii, ce le-au comis gendarmii în ținuturile noastre. Și acum, în cazul de față, după-ce am scoit, cum încă în localul unde ne petrecem voiau să năvălescă înăuntru, după-ce am vădut, cum ne-au pândit mișelose în localul dela poștă, și după-ce s'au folosit de un mijloc așa de miserabil spre a ne sta în față, — trebuită să mi-se tulbure tot sângele din vine, și să recurg la un ton mai energic, la care, decă nu aș fi recurs, mai scoi ce s'ar fi putut întempla.

De altmintrelea însuși faptul, că gendarmii la provocarea directă, ce le-am adresat'o lor, l'au depărtat pe acest om hărățos dintre noi, dovedesce, pe care parte este dreptatea. Dăr mai dovedesce încă și împrejurarea, că după-ce noi ne-am recules puțin, și am mers ca să le cerem numele gendarmilor, pentru-că pe acest oficiant de poștă să-l putem piri, atunci gendarmii au hesitat de a ne da numele lor și ei însși m'au asigurat, că vor aplană lucrul, ceea ce decă voiți esprima prin propriile lor cuvinte, sună: „Majd kiegyenlítjük mi a dolgot“. Nu i-am pirit însă, pentru-că nu am voit să mă mardăresc cu astfel de omeni și decă m'au pirit, acesta nu o pot atribui la altoeva, decât la voința de a mă preveni.

O singură observațiune aș mai putea dăr avea, privitor la procederea mea, și anume, că ce m'a îndemnat să sar eu în ajutorul colegului meu, când el era de față. Și la acesta vă voiți răspunde, că nu numai sentimentul de colegialitate, de recunoștință, că a fost așa de bun ca să mă petrecă până acasă, oi și sentimentul de datorință, care este și a fost recunoscut în toate timpurile și în toate țerile, că anume „öspetii tēi se află sub scutul tău“.

După toate aceste, cred că On. Tribunal va fi deplin convins despre nevinovăția mea și în consecință va și cerea să deo satisfacția cuvenită unui cetățen onorabil ajuns ca din senin înaintea forurilor jude-

cătoresci. Și-mi veți da satisfacțiunea acésta cu atât mai virtuos, cu cât nu cred să fiă în interesul statului despozierea fără de nici o vină a cetățenilor de libertatea lor personală. Este un reson public astăzi, precum și în toate timpurile a fost, că puterea tribunalelor numai până acolo se estinde, până unde se bucură de încrederea populațiunii. Și tocmai pentru aceea, eu nici nu văd de ce D-vostre se vă permiteți luxul de a clătina acésta încredere a poporului, așa fără de rost, ci din contră, prin achitarea mea veți da o probă eloquentă despre sentimentul D-vostre de dreptate și de echitate.

Așa se vă ajute Dumnezeu!

Turburările din Constantinopol.

Din Constantinopol se anunță, că ministrul de esterne turcesc a avut alaltăieri o consfătuire de două ore cu ambasadorul austriac, baronul de Calice, căruia i-a asigurat din nou cum că s'au luat toate măsurile pentru a restabili liniștea și pentru a împiedeca să se repete scenele de răscălă. Ministrul și-a exprimat dorința ca străinii să scotă stégurile arborate pe casele lor, pentru ca acestea să nu devină refugiu Armenilor. A cerut și voia, ca poliția să pôtă face perchisițiuni în aceste case.

Alaltăieri după ameză a fost o intru-nire a ambasadorilor pentru a-se lua cunoștință de răspunsul, ce l'a dat Pôrta asupra notei lor din 28 curent. În acest răspuns se spune, că s'au luat toate măsurile pentru restabilirea liniștei și se anunță cererea unui tribunal extra-ordinar, compus din judecători mohamedani și creștini, cu scopul de a constata vina séu nevinovăția Armenilor.

Garnisóna orașului Filipopol s'a mărit cu patru batalioane. Pôrta a acordat posturile militare cerute de ambasadori pentru ocrotirea cartierelor Terapia și Bujukdere.

Tote împrejurările fao să se credă, că bomba aruncată în 28 August, e numai o scenă aranjată de Turci, pentru ca să justifice prigonirile împotriva Armenilor și să ațite populație. Acum e foarte greu de a liniști populațiunea escitată de cătră fanatici.

S'a constatat că printre făcătorii de rele, cari au participat la măcelul Armenilor, se găseau *indivizi în slujba Curței*.

Se anunță „Agenției Reuter“, că mareșalii *Vekby-paşa* și *Sakir-paşa* au fost numiți comandanți militari: primul la Pera, cel de al doilea la Galata. La ministerul de justiție o comisiune specială extraordinară își ține ședințele sub președinția lui *Djelal-bey*, pentru judecarea Mahomedanilor, cari au luat parte la ultimele turburări. Până acum au fost arestați 400 de musulmani, printre cari un oficer și doi gendarmi din garda dela Terapia.

Dela Clușiu.

Clușiu, 29 August 1896.

Duminea trecută, în 23 August n. e., s'a ținut în Clușiu adunarea generală a despartământului XIV al Asociațiunii transilvane. Ca obiecte erau la ordinea zilei 1) reconstituirea comitetului 2) alegerea delegaților pentru adunarea generală din Lugos și 3) incassarea taxelor.

Scurtă ordine de zi și scurt s'a și terminat.

R. D. protopop *Laslo* în vorbirea de deschidere a și accentuat, că dintre vre-o 33 despartăminte ale Asociațiunii, cel al Clușului e unul, care numai vegetează. Bătaia lui Dumnezeu pe capul nostru; într'un centru ca Clușiu, unde atâta inteligență avem, unde, decât nu în cele politice, măcar în cele culturale am putea face și noi un progres mai îmbucurător, zizanie și neînțelegerere, — nepăsare și „lasă-mă să te las“, de-ți e jale. Mulțimea inteligenților, a prociților și învățătorilor din provincie, unde a fost? — Să adună, dér cu mare greu, vre-o 12—15 domni din loc să țină „adunare generală“ — să discute. Intr' adevăr, triat tablou!

Etă ce s'a isprăvit: La propunerea D-lui president *Laslo* proclamă D-l *Dr. Greg. Silași* ca director onorar al despartământului. E act de gratitudine. Bătrânul profesor de universitate emerit, fost prefect la seminarul „Sta Barbara“ în Viena, fost director la „Economul“, membru fondator al Asociațiunii s. a., după muncă și activitate plină de fructe de întregi decenii, cu trecut frumos în literatură și viața socială, un bărbat, care în florea vieții sale și-a împlinit ale sale datorințe pôte ca nici un alt Român în Clușiu, inițiatorul în toate lucrurile frumoase și bune, patronul și părintele tinerilor lipsiți de mijloce materiale — a meritat acésta onore.

S'a ales nou director D-l *V. Podobă*, secretar D-l *Dr. G. Ilea*, cassar părintele *N. Rațiu*. La Lugos representă despartământul dnii *Podobă* și *Dr. Ilea*.

Deși au fost puțini adunați, — nici cei din Clușiu toți — au incurs taxe binișor și și membri noi s'au in scris vre-o câți-va. Taxe au incurs, pare-mise, 54 fl.

D-l president *Laslo* prezintă hârtia comitetului central, în care se cer anumite deslușiri cu privire la administrarea fondurilor, ce sunt la acest despartământ și în parte depuse la „Economul“; aceste sunt fundațiunea Romonțai, literile fundamentale ale lui *Nicolae Tămășdan*, *Lazar Baldi* (școala de fete), fondul *Vitez-ian* (școala din Teaca și *Pintio*), cari toate stau sub administrația subcomitetului desp. XIV.

D-l adv. *Dr. Morariu* rogă comitetul, ca cu inteligența din jur să pășescă în legătură mai strinsă, căci vedem, că n'avem membri esteri, și să ia firele cestiunii în mână, care lasă mult de dorit (agenturile cuprinse și în statute.) D-l president *Laslo*, închișând scurta ședință, mulțamesce celor prezenți în număr de vre-o 13! și doresce ca comitetul nou ales sub auspicii mai fericeite să lucre spre ajungerea sublimului scop al acestei societăți.

Aleco.

Activitatea „Kulturegylet“-ului ardelenesc în 1895—96.

Scim, că „Kulturegylet“-ul din Clușiu, care e cel mai mare între toate „Kulturegylet“-urile, își va ține adunarea generală din acest an la Budapesta în ziua de 8 Septemvre n. e., când se va ține și congresul general al „Kulturegylet“-urilor din Ungaria.

Acésta va fi a 11 adunare generală a „Kulturegylet“-ului din Clușiu. Primul secretar al séu *Sándor Ioszeff* publică deja raportul anual despre activitatea „Kulturegylet“-ului în anul administrativ 1895—96, din care raport estragem următoarele date, cari merită atențiune și din partea noastră.

„Kulturegylet“-ul s'a înființat în 1885. Primul an a fost destinat mai mult pentru constituire, organizare și câștigarea de membri. Adevărata activitate și-a început-o numai din 1886. În primul an și-a adunat un capital de 217,885 fl. și a spesat pentru scopurile de maghiarizare ale societății 4765 fl. În anul al 2-lea, 1887 capitalul s'a urcat la 395,731 fl., ér cheltuiile: 11,878. În anul 1888: capital 457,607 fl., cheltuieli: 14,458 fl. În 1889: 522,800 fl. capital și 20,506 fl. cheltuieli. În 1890: 576,404 fl. capital și 22,731 fl. cheltuieli. În 1891: 649,910 fl. capital și 28,456 fl. cheltuieli. În 1892: 682,735 fl. capital și 45,615 fl. cheltuieli. În 1893: 954,107 fl. capital și 50,071 fl. cheltuieli. În 1894: 1.002,794 fl. capital și 54,270 cheltuieli. În 1895: 1.068,036 fl. capital și 62,993 fl. cheltuieli. În 1896: 1.226,062 fl. capital și 66,718 fl. cheltuieli.

Din aceste cifre pôte ori-cine să vadă, ce colosale dimensiuni a luat „Kulturegylet“-ul ardelenesc în scurtul timp de 11 ani, de când există. Astăzi acésta societate pôte jertfi numai din interesele capitalului séu nu mai puțin ca 66,718 fl. pentru scopurile societății. Dér capitalul, cum am văzut, cresce din an în an. În anul curent s'au adaus la capital 46.950 fl. 13 cr., afară de alte 30,000 fl., ce au fost testate societății. Va să dică într'un singur an capitalul a crescut cu 76,950 fl. 13 cr.

Din cheltuielile societății în anul administrativ trecut însemnă următoarele:

Pentru subvenționarea a 12 stațiuni parohiale cu preoți stabili și ambulanți, cari își estind activitatea lor mai bine ca peste 100 comune: 1520 fl. Societatea susține o mare șoolă agronomică pentru Sécui, imparte mai multe stipendii pentru tineri industriași, și subvenționează o șoolă comercială, jertfind în total pentru astfel de scopuri 24,203 fl. la an. Mai departe susține, sprijinesce și subvenționează 53 școle populare, precum și alte câte-va școle de acest fel, jertfind în total pentru școlile populare 11,662 fl. 99 cr. la an. Susține și subvenționează 20 de „Kisedovuri“ cu 2974 fl.

Societatea a înființat până acum 66 bibliotecă populare bine organizate, în valoare de 7926 fl. (Pentru sporirea acestora s'au preliminar pentru anul viitor 500 fl.) De asemenea a înființat 38 reuniuni de cântări (coruri țărănesci). Pentru sporirea acestora s'au preliminar pentru anul viitor 360 fl., ér pentru premiarea învățătorilor, cari vor înființa și conduce asemenea coruri 20 premii de câte 25 fl. și 10 premii de câte 50 fl., total 1000 fl. Pentru edarea unor cărți de cântări 360 fl.; pentru o scriere menită a face cunoscut (în sens șovinist-maghiar) Ardealul și cestiunea de naționalitate 1200 fl. Pentru edarea unor cărți de cetit pentru popor 2000 fl.; pentru lățirea unor tablouri istorice unguresci printre popor ș. a. 570 fl. etc. etc.

Observăm, că aici se vorbește numai de banii împărțiți dela centrală, nefind socotită și activitatea specială a filialelor.

Filiale are astăzi Kulturegylet-ul ardelenesc 62, dintre cari unele sunt în Ungaria.

Numărul total al membrilor este astăzi: 14,746; dintre aceștia sunt: 74 pe viață, 1897 fundatori, 10,036 ordinari și 2739 ajutători. Dela adunarea din anul trecut numărul membrilor fundatori s'a sporit cu 40, al celor ordinari cu 199.

În fine mai remarcăm constituirea, ce se face în raport, că la cererea societății, ministrul instrucțiunii publice *Wlassics* a promis, că pentru gimnasiul superior de stat din Sibiu va clădi un edificiu nou. Ministrul de agricultură *Daranyi* manifestă în cestiunea școlei de agricultură aceeași „bunăvoință“, ce a arătat-o întotdeauna față de „Kulturegylet“, al cărei fondator și sprijinitor a fost chiar dela început. Tot cam așa de călduros este laudat și ministrul de interne *Ferczel* și ministrul dn comerțu *Daniel*.

Cu un cuvânt, „Kulturegylet“-ul se bucură de cel mai călduros sprijin din partea întregului guvern.

SCRIRI ULTIME.

Budapesta, 1 Septemvre. Aci a provocat mare senzație faptul, că consilierul ministerial *Petru Kassics*, cunoscut prin scandalul, ce l'a provocat cu o broșură scrisă contra ministrului de honveđi, *Fejervary*, secretarului *Gromon* și contra consilierului *Sitra*, a fost provocat alaltăieri de cătră ministrul *Fejervary* prin ordinațiunea Nr. 5720, ca cu ziua de 1 Septemvre să-și reocupe postul séu de consilier în ministeriul de honveđi.

Kiew, 1 Septemvre. Cadavrul prințului *Lobanoff* s'a îmbalsamat și s'a așezat în salonul gărei. Țarul și Țarina însoțiți de mai mulți archiduci și archiducese au asistat la masa solemnă săvârșită pentru decedatul ministru și au depus o cunună admirabilă pe cosciugul séu.

La porunca Țarului iluminatiunea plănuită pentru eri séră nu s'a făcut.

Petersburg, 1 Septemvre. Intre următorii prințului *Lobanoff* se amintesc *Nelidoff*, actualul ambasador rus din Constantinopol, apoi *Șişkin*, *Kapnist* și *Șvaloff*.

Literatură.

Enciclopedia Română. A apărut primul fascicul din „Enciclopedia Română, publicată din însărcinarea și sub auspiciile Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, de *Dr. C. Diaconovich*. Cu numeroșe ilustrațiuni și harte. Primul fascicul se presintă foarte bine: începe cu litera *A.* și se estinde până la cuvântul „Alcaniuză“ inclusiv, cuprinșând 88 pag. format mare. Deja în acest prim fascicul se află vre-o 20 de ilustrațiuni și o hartă (a Africe).

Acest dicționar enciclopedic urmăresce scopul, de-a populariza științele și hartele de-a lăți cunoștințele folosite în sinul poporului român și în special de-a oferi publicului cetitor o iconă cât mai fidelă a întreg trecutului și a tuturor stărilor actuale ale Românilor, fără deosebire de hotare politice. El se lucrăză de aproape 200 de autori distinși și apare în editura librăriei *W. Krafft* în Sibiu, în estensiune de cel puțin 2 tomuri de câte 60 côle de tipar, (format „Lexicon“, 8° mare, în 2 colonne, litere „petit“). Publicarea se va face în fascicule de câte 6 côle în decurs de circa 2 ani, 10 fascicule formeză un tom. Redacțiunea și editorul își rezervă dreptul, ca amésurat cerințelor materiilor tractate și numărul abonaților, să pôtă da publicațiunii o extensiune mai mare. Abonamentele obligă la procurarea opului întreg și se pot face pe lângă achitarea anticipativă a pretului pentru 2 tomuri, pentru 1 tom ori pentru 1 fascicul. La prenumărări de 2 tomuri se acordă 25%, ér la prenumărare de 1 tom 20% rabat. Prețul de prenumărare face: pentru 2 tomuri 15 fl. (40 lei) 1 tom 8 fl. (20 lei) 1 fascicul 1 fl. (2 lei 50 bani) Abonații primsc fascicule franco. După terminarea publicării opul se va vinde în librării cu un preț ridicat. Abonamente se pot face: la editorul *W. Krafft* în Sibiu, la despartămintele Asociațiunii Transilvane precum și la toate librăriile. Deposit general pentru România la librăria *Carol Müller* în Buouresci, (Calea Victoriei 53), care va îngriji expedițiunea fasciculelor abonate pentru întreg regatul român.

O carte din cele mai folosite pentru toți părinții de familie a apărut de curând în cunoscuta editură a librăriei *Ignatz Hertz* din Buouresci. Cartea acésta e intitulată: *Sfaturi asupra Sănătății Copiilor séu Îngrijirile ce trebucesc date copiilor bolnavi și săvatoși de Preotul Kneipp*. Traducerea acestei minunate lucrări e făcută de d-l *Dumitru Stăncescu*. Cartea acésta, care nu trebuie să lipsescă din nici o casă, costă numai doi lei și se găsesce de vândere la toate librăriile din țară și străinătate.

DIVERSE.

Renumitul scriitor frances *Labiche* zăcea pe patul séu de morțe, și lângă pat ședea pe un scaun fiul séu, care de curând își perduse soția adorată. Într'un moment de durere neprecugetată fiul erupse în următorul strigat: „După-ce acum o vei vedé, spune-i, că și acum o iubesc!“ (Înțelese pe soția sa). *Labiche* deschidându-și pe jumătate ochii îi dișe fiului séu: „Ascultă, ore cum ar fi, decât tu însuși ai lua asuprați misiunea acésta?“

Cum și-a petrecut Țarul la Viena? În cercurile curții din Viena se vorbește despre un episod interesant din zilele vișitei Țarului în Viena. Se dișe adevă, că Țarul *Nicolae*, însoțit de adjutantul séu, prinț *Dolgoruki*, și îmbrăcat în haine simple civile, părăsi Vinerea trecută la 8^{1/2} ore séra Burgul și merse în locul de petrecere așa numit: „Veneția în Viena“. Intrând într'o cămăruță Țarul și însoțitorul séu se amestecară prin publico, se așezară apoi la masă și-și comandară două pocale de bere. După-ce își beură berea, plecară la preumblare prin „Veneția“, nefind cunoscuți de nimenea. După ce umblară astfel timp de o oră, se reintorseră ambii în Burg, — după cum se asigură însă — urmăriți pas de pas de un polițist secret.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Septembrie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de corone ung. 4%	99.55
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.15
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.30
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.35
Bonuri rurale croate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii.	153.75
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hartie austr.	101.75
Renta de argint austr.	101.75
Renta de aur austr.	123.50
Losuri din 1860.	145.50
Aoții de ale Băncii austro-ungară.	962.—
Aoții de ale Băncii ung. de credit.	397.—
Aoții de ale Băncii austr. de credit.	370.10
Napoleonori.	9.51
Mărci imperiale germane.	58.60
London vista.	119.55
Paris vista.	47.50
Rente de corone austr. 4%	101.20
Note italiene.	44.27 1/2

Cursul pietei Brașov.

Din 2 Septembrie 1896.

Bancnote rom. Camp.	9.46	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori Cump.	9.49	Vënd.	9.51
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble rusești Cump.	126. 1/2	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.30	Vënd.	—
Lire turoești Cump.	10.60	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	110.75

Nr. 78—1896.

Publicare de concurs.

Prin această se escrie concurs pentru stațiunea de învățător-diriginte vacantă la școala comunală din Orlat (comit. Sibiului).

Emolumente: 350 fl. salar din fondurile grănițeresci, relut în bani pentru 12 orgii lemne după prețurile locale c'am 150 fl., cuartir liber în edificiul școlii și grădina în estensiune de 575 □ m.

Dela concurenți, pe lângă purtare morală neexceptionată se potesc să fiă calificați în sensul legii și să poșiadă limba română perfect, să fiă destoinici într'ale muzicii vocale 70 fiind-că în urma hărniciei fostului și iginte d-l Romul Simu, școala a dirnit în posesiunea unei stupini cu

Sz. 3923—1895. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhirre teszi, hogy Minea János végrehajthatónak Centiu Bukura és társai végrehajtást szenvedők elleni 337 frt. 65 kr. tőke-követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbírószág területén lévő Zernest község határában fekvő a zernesti 19. sz. tljkvben 1315, 1845, 2799, 2820/2, 6396, 6681, 8353, 9763, 10225/1, 10232/1, 11405, 11592/1, 12014, 12022, 12228, 12308, 12316, 12321 hrsz. a zernesti 2128 sz. tljkvben 3263, 3324, 9644 hrsz. a zernesti 2439 sz. tljkvben 2077, 2342, 3176, 3933, 6120, 6618, 7825, 8943, 9038, 9046, 10492 hrsz. a zernesti 2278 sz. tljkvben 41. 42. 43. 1222, 2340, 3617, 7807/2, 8329, 12647 hrsz. a zernesti 2166. sz. tljkvben 6568 hrsz. alatt foglalt fekvőkre az özvegy Centiu Jánosné javára C. 1 sz. alatt bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jognak az 1881. évi LX. t. czikk 16. §-a értelmében leendő épségben tartása mellett összesen 726 frtban, ezenel megállapított kikiáltási árban az árverest elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896 évi Szeptember hó 12-ik napján d. e. 9 órakor a Zernest község irodájában megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 43 frt. 9 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1896 évi Aprilis hó 28-án.

A brassói kir. törvényszék, mint telekönyvi hatóság.

ve stupi să fiă și stupar practic, putând conta ast-fel, în urma ostenelelor sale și la óre-care-va venit. **Su- plicele provădute cu atestate** despre toate acestea, precum și despre serviciul de până acum sunt a se trimite până în 10 Septembrie n. a. c. la preotul local, **Dion P. Decei** președinte-tele senatului școlar în Orlat, comit. Sibiului.

Senatul școlii comunale.

Orlat, 25 August 1896.

1955,3—3

Dion P. Decei.
președinte.**Doze-spre-dece**

locuri pentru clădiri cu grădini, situate la loc frumos, vis-a-vis de Vila Luckhardt sunt de **vândare.**

Informații se pot lua la proprietarul, strada Sf. Ioan Nr. 9.

1057,1—3

A V I S.

In restaurantul Schmidt „ELISEUM“ se află la dispoziția P. T. public **mâncări și beuturi foarte bune și gustose.**

Băi escelente și odăi mobilate de închiriat.

6—6

Anunciuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anciu mai mult de odată se face scădemēt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Se caută

Un contabil de prima forță în contabilitate duplă și în corespondența comercială.

Un mechanic, de prima forță, care să dirige locomotive și se îngrijască de reparațiuni.

A se adresa la **Domnul**

1051,4—9

EMIL COSTINESCU București,
Strada Colței Nr. 67, séu la Sinaia.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA“ de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută, mai ales: **la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoire** etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Brașov: strada Căldărarilor Nr. 68, în **Sibiu, Sighișora** și în **Alba-Julia:** la D-l I. B. Misselbacher sen., în **Cluj:** la Segesváry és társai, în **Deva:** la Balog Gyula, în **Orești:** la Németh János.

Cu totă stima:

Administrațiunea isvorului
„MATILDA.“

1025,14—100

JOSEF GYÖRGY,
(comit. Háromszék) **Bodok.** (Transilvania).

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe ună ană.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe ună ană.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe ană.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe ană.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facă mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se voră abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.